

Mediji i informiranje

Opći sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 17/21
U Luxembourggu 17. veljače 2021.

Presuda u predmetu T-259/20
Ryanair DAC/Komisija

Moratorij na plaćanje pristojbi koji je uspostavila Francuska kako bi u okviru pandemije bolesti COVID-19 podržala zračne prijevoznike koji su nositelji francuske licencije spojiv je s pravom Unije

Taj program potpore prikladan je za otklanjanje gospodarske štete uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 i ne predstavlja diskriminaciju

U ožujku 2020. Francuska je prijavila Europskoj komisiji mjeru potpore u obliku moratorija na plaćanje pristojbe za civilno zrakoplovstvo i pristojbe solidarnosti na zrakoplovnim kartama, koje se duguju na mjesečnoj osnovi, tijekom razdoblja od ožujka do prosinca 2020. (u daljnjem tekstu: moratorij na plaćanje pristojbi). Taj moratorij, kojim se koriste zračni prijevoznici koji su nositelji francuske licencije¹, sastoji se od odgađanja plaćanja tih pristojbi do 1. siječnja 2021. i zatim raspodjele njihova plaćanja na razdoblje od 24 mjeseca, odnosno do 31. prosinca 2022. Točan iznos pristojbi određuje se ovisno o broju prevezenih putnika i broju letova izvršenih iz francuske zračne luke.

Odlukom od 31. ožujka 2020.² Komisija je, u skladu s člankom 107. stavkom 2. točkom (b) UFEU-a, utvrdila da je moratorij na plaćanje pristojbi državna potpora³ spojiva s unutarnjim tržištem. Na temelju te odredbe, potpore za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda ili drugih izvanrednih događaja spojive su s unutarnjim tržištem.

Zračni prijevoznik Ryanair podnio je tužbu za poništenje te odluke, koju je Opći sud Europske unije odbio svojom današnjom presudom. **Opći sud prvi put razmatra zakonitost programa državne potpore koji je usvojen radi odgovora na posljedice pandemije bolesti COVID-19** s obzirom na članak 107. stavak 2. točku (b) UFEU-a⁴. Opći sud usto pojašnjava međuodnos između pravila o državnim potporama i načela nediskriminacije na temelju državljanstva iz članka 18. prvog stavka UFEU-a, s jedne strane, te načela slobodnog pružanja usluga, s druge strane.

Ocjena Općeg suda

Opći sud, kao prvo, provodi nadzor Komisijine odluke s obzirom na članak 18. prvi stavak UFEU-a, kojim se zabranjuje svaka diskriminacija na temelju državljanstva unutar područja primjene Ugovorâ, ne dovodeći u pitanje bilo koju njihovu posebnu odredbu. Doista, smatrajući da je članak 107. stavak 2. točka (b) UFEU-a jedna od tih posebnih odredbi, Opći sud razmatra može li se moratorij na plaćanje pristojbi proglasiti spojivim s unutarnjim tržištem na temelju te odredbe.

Opći sud u tom pogledu potvrđuje, s jedne strane, da **pandemija bolesti COVID-19 te mjere ograničavanja prometa i ograničenja kretanja koje je donijela Francuska Republika radi**

¹ Licencija izdana na temelju članka 3. Uredbe (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL 2008., L 293, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 8., str. 164.)

² Odluka Komisije C(2020.) 2097 final od 31. ožujka 2020. o državnoj potpori SA.56765 (2020/N) – Francuska – COVID-19: moratorij na plaćanje zrakoplovnih pristojbi namijenjen poduzetnicima javnog zračnog prijevoza

³ U smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a

⁴ U presudi od 17. veljače 2021., Ryanair/Komisija (T-238/20) Opći sud razmotrio je zakonitost programa državne potpore koji je usvojila Švedska radi odgovora na posljedice pandemije bolesti COVID-19 na švedsko tržište zračnog prijevoza s obzirom na članak 107. stavak 3. točku (b) UFEU-a.

suočavanja s tom pandemijom čine zajednički izvanredni događaj u smislu članka 107. stavka 2. točke (b) UFEU-a **koji je uzrokovao gospodarsku štetu zračnim prijevoznicima koji posluju u Francuskoj**. Opći sud smatra da također nije sporno da je cilj moratorija na plaćanje pristojbi zapravo otklanjanje navedene štete.

Opći sud utvrđuje, s druge strane, da je **ograničenje primjene moratorija na plaćanje pristojbi na zračne prijevoznike koji posjeduju francusku licenciju prikladno za postizanje cilja otklanjanja štete uzrokovane navedenim izvanrednim događajem**. Opći sud u tom pogledu ističe da se na temelju Uredbe br. 1008/2008 posjedovanje francuske licencije činjenično odražava u prisutnosti glavnog poslovnog sjedišta zračnih prijevoznika na francuskom državnom području i njihovoj podloženosti financijskom nadzoru i nadzoru dobrog ugleda, koje provode francuska tijela. Opći sud smatra da se odredbama navedene uredbe uspostavljaju uzajamne obveze između zračnih prijevoznika koji posjeduju francusku licenciju i francuskih tijela, kao i, dakle, stabilna i posebna uzajamna veza koja na prikladan način odgovara uvjetima propisanim člankom 107. stavkom 2. točkom (b) UFEU-a.

Što se tiče proporcionalnosti moratorija na plaćanje pristojbi, Opći sud usto naglašava da su zračni prijevoznici koji ispunjavaju uvjete programa potpore najteže pogođeni mjerama ograničavanja prometa i ograničenja kretanja koje je usvojila Francuska. Nasuprot tomu, proširenje predmetnog moratorija na prijevoznike koji nemaju poslovni nastan u Francuskoj ne bi omogućilo tako precizno postizanje cilja otklanjanja gospodarske štete koju su pretrpjeli zračni prijevoznici koji posluju u Francuskoj, bez opasnosti od prekomjerne naknade.

S obzirom na ta utvrđenja, Opći sud potvrđuje da je **cilj moratorija na plaćanje pristojbi ispunjavao zahtjeve odstupanja predviđenog člankom 107. stavkom 2. točkom (b) UFEU-a i da načini dodjele potpore ne prekoračuju ono što je nužno za postizanje tog cilja**. Dakle, navedeni program ne predstavlja ni diskriminaciju zabranjenu na temelju članka 18. prvog stavka UFEU-a.

Kao drugo, Opći sud razmatra Komisijinu odluku s obzirom na slobodno pružanje usluga iz članka 56. UFEU-a. Opći sud u tom pogledu navodi da se ta temeljna sloboda ne primjenjuje kao takva u području prometa, koje podliježe posebnom pravnom sustavu kojim je obuhvaćena Uredba br. 1008/2008. Doista, predmet te uredbe upravo je definiranje uvjeta primjene načela slobodnog pružanja usluga u sektoru zračnog prijevoza. Međutim, Ryanair uopće nije isticao povredu navedene uredbe.

Kao treće, Opći sud odbija tužbeni razlog prema kojem je Komisija počinila očitu pogrešku u ocjeni vrijednosti prednosti dodijeljene zračnim prijevoznicima koji se mogu koristiti moratorijem na plaćanje pristojbi. Opći sud utvrđuje da je iznos štete koju su pretrpjeli korisnici moratorija na plaćanje pristojbi, prema svemu sudeći, nominalno veći od ukupnog nominalnog iznosa moratorija, tako da element moguće prekomjerne naknade treba jasno odbiti. Usto, Opći sud naglašava da je Komisija uzela u obzir obveze Francuske da joj dostavi detaljnu metodologiju u pogledu načina na koji ta država članica namjerava za svakog korisnika naknadno odrediti iznos štete uzrokovane pandemijom, što predstavlja dodatno jamstvo otklanjanja svake opasnosti od prekomjerne naknade.

Naposljetku, Opći sud odbija kao neosnovan tužbeni razlog koji se temelji na navodnoj povredi obveze obrazlaganja te utvrđuje da nije nužno razmatrati osnovanost tužbenog razloga koji se temelji na povredi postupovnih prava izvedenih iz članka 108. stavka 2. UFEU-a.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda u roku od dva mjeseca i deset dana od njezina priopćenja može se podnijeti žalba Sudu ograničena na pravna pitanja.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106